

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Cob/109/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722200506
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Pella
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:8722200506.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Pellu a členov senátu JUDr. Slávky Maruščákovej a JUDr. Františka Čisovského, v spore žalobcu: WAGON TRADING spol. s r.o., sídlo: Cabajská 10, 950 22 Nitra, IČO: 31 657 940, zastúpený advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária JUDr. Budziková & JUDr. Dachová, s.r.o. sídlo: nám. sv. Egídia 41/95, 058 01 Poprad, IČO: 47 257 113, proti žalovanému: Danucem Slovensko a.s., sídlo: Rohožník 906 38, IČO: 00 214 973, zastúpený advokátom: JUDr. Zuzana Burdová, sídlo: Volgogradská 13, 080 01 Prešov, o zaplatenie 45.849,09 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 9Cn/19/2023 - 277 zo dňa 25. apríla 2024, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a III. a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom rozhodol tak, že: 1, vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 41.327,26 eur s 8 % úrokom ročne od 27.4.2023 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; 2, vo výroku II. v prevyšujúcej časti konanie zastavil; 3, vo výroku III. žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80,26 %.

2. Rozhodol tak o žalobe zo dňa 23.2.2022, ktorou žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 45.849,09 eur s 8 % p. a úrokom z omeškania od 22.2.2022 do zaplatenia a na paušálnu náhradu nákladov vo výške 40,- eur a na náhradu trov konania. Svoju žalobu odôvodnil nasledovným spôsobom: Žalobca je vlastníkom nehnuteľnosti, pozemkov parcela KNC č. 2417/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 621 m² a parcela KNC č. 2417/43 o výmere 281 m², zastavaná plocha a nádvorie obe zapísané na LV č. XXXX k.ú. A. a parcela KNC 2417/35 o výmere 6839 m² - zastavaná plocha a nádvorie a parcela KNC 2424/108 o výmere 178 m² zastavaná plocha a nádvorie obe zapísané na LV XXXX k. ú. A. a tiež vlastníkom parcely KNC 2418/4 o výmere 209 m² - zastavaná plocha a nádvorie zapísaná na LV XXXX k.ú. A. a parcela KNE 3385/2 o výmere 28 m² - orná pôda zapísaná na LV XXXX k. ú. A.. Predmetné pozemky sa nachádzajú v priemyselnom areáli na ulici Partizánskej v Poprade, kde v budove s.č. 4101 má sídlo odštepny závod žalobcu a zároveň svoju prevádzku PEUGEOT. Žalovaný je vlastníkom nehnuteľnosti - stavieb zapísaných na LV XXXX v k.ú. A., ktoré tvoria jeho komplexný priemyselný areál. Žalovaný, aby mohol vykonávať vlastnícke práva ku svojmu nehnuteľnému majetku prechádza po pozemkoch vo vlastníctve žalobcu. Žalovaný odmietol uzavrieť nájomnú zmluvu a uznesením Okresného súdu Poprad bolo vydané predbežné opatrenie dňa 8.12.2008 sp. zn. 11C/257/2008 o práve prechodu cez parcely žalobcu. Peňažná suma, ktorá sa uplatňuje, zodpovedá sumám vynakladaným zvyčajne v danom mieste a čase za užívanie vecí aj s prihliadnutím na druh právneho dôvodu. Cena výmery pozemkov, ktoré sú predmetom žaloby, sa odvíja od záverov znaleckého posudku č. 47/2020, ktoré vypracovala B. C.. Nárok na náhradu užívania pozemkov od 22.2.2020 do 22.2.2022 predstavuje sumu 34.487,68 eur a za užívanie stavby cesty sumu 11.361,41 eur a teda spolu 45.849,09 eur.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, čo odôvodnil nasledovne: Ako vlastník uvedených stavieb si nemôže zabezpečiť prístup k týmto stavbám inak ako cez pozemky, ktoré sú vo vlastníctve žalobcu a preto bola podaná žaloba o zriadenie vecného bremena in rem v prospech vlastníka stavieb, ktoré prebieha na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 7C/7/2009 a je si vedomý skutočnosti, že musí platiť za užívanie nehnuteľnosti, avšak výška odplaty má byť totožná s odplatou za zriadenie vecného bremena, pretože vzťah medzi žalobcom a žalovaným je obdobný vzťahu z vecného bremena. K užívaniu nehnuteľnosti žalovaným nedošlo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva, ale rozhodnutím súdu o nariadení predbežného opatrenia, ktoré ukladá žalobcovi povinnosť umožniť žalovanému využitie konkrétnych nehnuteľností na prejazd a prechod a teda nebola naplnená podstata bezdôvodného obohatenia. Bezdôvodné obohatenie je samostatným vzťahom, ktorý vzniká v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti. Splnenie predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. Užívaním sporných nehnuteľností nezískal žalovaný majetkový prospech bez právneho dôvodu, nakoľko ich užíva na základe rozhodnutia súdu, pretože prechod po sporných pozemkoch je jediný spôsob ako môže mať žalovaný prístup ku svojim stavbám. Pre výpočet nároku žalobcu je použiteľný znalecký posudok Stavebnej fakulty Technickej univerzity v Košiciach v konaní sp. zn. 12C/8/2020 na Okresnom súde Poprad, kde je uplatnené vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie rokov 2018 - 2020.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 517 ods. 1, 2, § 661 ods. 1, 2, § 663, § 664, § 671 ods. 1, 2, § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Považoval za nesporné, že žalovaný užíval neprerušene nehnuteľnosti za účelom prístupu k nehnuteľnostiam v jeho vlastníctve v období od 22.2.2020 do 22.2.2022 v rozsahu užívania celkovej plochy 4023 m² čo nerozporovali obe strany. Rozporom je, či tento nárok je oprávnený ohľadne primeranej náhrady a žalobca má nárok na túto náhradu, pričom žalovaný namietal, že mala byť určená podľa výšky všeobecnej hodnoty vecného bremena ako peňažnej náhrady za zriadenie vecného bremena. Na základe znaleckého posudku, ktorý predložil žalobca č. 97/2022 bola stanovená primeraná náhrada vo výške obvyklého nájmu pozemkov 41.327,26 eur ako výška obvyklého nájomného a žalovaný výpočet tejto výšky nenamietal. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/12/2022-474 zo dňa 24.5.2022, pričom uviedol, že je viazaný právnym názorom aplikovateľným v danom spore, teda sa má aplikovať ustanovenie Občianskeho zákonníka ohľadne náhrady vo výške obvyklého nájomného a preto žalobe v celosti vyhovel. Konštatoval, že v danom prípade nejde o obchodno-právny vzťah a preto súd prvej inštancie s poukazom na § 517 Občianskeho zákonníka priznal úroky z omeškania od dňa ako boli uplatnené 27.4.2023, ktoré žalovaný nenamietal a v zákonnej výške 8 % p. a. z priznanej sumy. V prevyšujúcej časti súd s poukazom na § 144 a § 145 CSP konanie zastavil v dôsledku späťvzatia žaloby. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 v spojení s § 256 ods. 1 CSP tak, že priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 80,26 %.

5. Proti výrokom I. a III. rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie, ktorým žiadal zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie resp. zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. a III. tak, že zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 3.260,- eur s 8% ročným úrokom z omeškania od 27.4.2022 do zaplatenia a aby rozhodol o povinnosti žalobcu nahradiť trovy žalovanému podľa pomeru úspechu žalovaného. Svoje odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Svoje odvolanie konkrétne odôvodnil spôsobom uvedeným v nasledovných odsekoch 5.1 až 5.4.

5.1. Žalovaný užívaním sporných nehnuteľností nezískal majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu. Konštatoval, že podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti (podľa zákonom definovaného pojmu bezdôvodného obohatenia). Záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne však len za splnenia určitých (zákonných) predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (obohateného), protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby. Napokon nejde o prípad, kedy Občiansky zákonník napriek majetkovému prospechu bezdôvodné obohatenie výslovne vylučuje. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. Pre prijatie záveru o tom, že ide o bezdôvodné

obohatenie bolo potrebné bez akýchkoľvek pochybnosti ustáliť o akú konkrétnu formu bezdôvodného obohatenia ide podľa ust. § 451 ods. 2 OZ. Povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie nie je viazaná na splnenie subjektívnych predpokladov a má ju každý, kto sa na úkor iného obohatí; stačí, že k obohateniu došlo bez právom uznaného dôvodu, alebo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva.

5.2. Za spornú považoval výšku náhrady za užívanie, pričom uviedol, že ak je užívanie nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu odplatné, tak v tomto prípade musí konajúci súd vychádzať z ceny rovnajúcej sa odplate za zriadenie vecného bremena, spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu, a to vzhľadom k ust. § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

5.3. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie o výške odplaty za užívanie vnútroareálovej komunikácie rozhodol na základe znaleckého posudku č. 97/2022, ktorý nebol žalovanému doručený, pričom súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nešpecifikoval, o aký posudok ide (kedy a kým bol vyhotovený) a nevykonal dokazovanie týmto znaleckým posudkom v zmysle § 188 CSP.

5.4. Žalovaný tiež vo svojom odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie nezdôvodnil, prečo vychádzal pri posudzovaní výšky odplaty za užívanie sporných nehnuteľností práve zo znaleckého posudku č. 97/2022, ak v konaní boli predložené tri znalecké posudky. Súdu prvej inštancie vytýkal aj to, že nevysvetlil ako hodnotil znalecké posudky jednotlivo, ako sa vysporiadal s relevantnými tvrdeniami žalovaného o správnosti ním predloženého znaleckého posudku, a ako dospel k záveru o použití znaleckého posudku č. 97/2022 ako základu pre súdne rozhodnutie.

6. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 CSP. Odvolanie prejednal podľa § 379 - § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

8. Žalovaný podanie odvolania odôvodnil dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. t.j. namietal, že: 1, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; 2, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Podľa § 208 ods. 2 CSP písomný znalecký posudok súd doručí stranám; v odôvodnených prípadoch ich len upovedomí o predložení znaleckého posudku znalcom.

10. Podľa § 209 ods. 2 CSP ak je spolu so žalobou predložený súkromný znalecký posudok, ktorý má všetky zákonom predpísané náležitosti a obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, postupuje sa pri vykonávaní tohto dôkazu akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca.

11. Z obsahu súdneho spisu dospel odvolací súd k záveru, že odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je vo veci daný, pretože procesným postupom súdu prvej inštancie skutočne došlo k porušeniu procesných práv žalovaného a to v takom rozsahu, že toto porušenie porušilo právo žalovaného na spravodlivý proces. Zásadným porušením tohto práva žalovaného je skutočnosť, že súd prvej inštancie žalovanému nedoručil znalecký posudok č. 97/2022 vypracovaný spoločnosťou CORPORA, a.s. doručený súdu dňa 16.6.2023 a súd prvej inštancie ho s jeho obsahom neoboznámil ani na pojednávaní konanom dňa 26.3.2024.

12. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. sp.zn. 6Cdo/203/2019) vyplýva, že „pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou

práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti)“.

13. Len pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že za dôvodnú považuje aj námietku žalovaného ohľadom riadneho odôvodnenia súdom prvej inštancie, konkrétne absencia vysvetlenia, prečo určil výšku odplaty za užívanie vnútroareálovej komunikácie na základe znaleckého posudku č. 97/2022 vypracovaného spoločnosťou CORPORA, a.s., keďže z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, na základe akých úvah dospel o primeranosti takejto výšky odplaty, ani z akého dôvodu ju ustálil práve podľa tohto znaleckého posudku.

14. Samotné právne posúdenie je značne stručné až natoľko, že je ťažko preskúmateľné, nakoľko toto je realizované len odkazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/12/2022-474 zo dňa 24.5.2022. Odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade takeého odkazu mal súd prvej inštancie uviesť, prečo názor produkovaný v tomto rozhodnutí je významným aj pre toto konanie. Len odkaz na vyššie uvedené rozhodnutie nestačí, keďže toto nie je rozhodnutím v zmysle § 391 ods. 2 CSP a ani rozhodnutím v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP.

15. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR tiež vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie a zostali sporné (napr. nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 78/05 zo dňa 16.03.2005). Strana sporu má však právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o opravnom prostriedku. Pokiaľ v rozhodnutí absentuje vysporiadanie sa so spornými skutkovými tvrdeniami, resp. pokiaľ nie je možné zistiť úvahy, dôvody, skutkové a právne zhodnotenie okresného súdu, ktoré môže mať vplyv na rozhodnutie o uplatnenom nároku, ide o nepreskúmateľné rozhodnutie. Takéto rozhodnutie porušuje práva účastníka na spravodlivý proces, pretože mu upiera možnosť skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov. Za znemožnenie strany uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces treba považovať aj taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná a zmätočná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé, neodôvodnené a nepreskúmateľné. S ohľadom na odvolacie námietky žalobcu a vyššie konštatované nedostatky napadnutého rozhodnutia dospel k záveru o porušení práva žalovaného na spravodlivý proces.

16. Odvolací súd na základe odvolacích námietok žalovaného dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a sú dané dôvody na zrušenie rozhodnutia okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

17. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie v súlade s § 181 ods. 2 CSP predovšetkým určiť, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná a ktoré nevykoná. Následne je potrebné, aby súd prvej inštancie pristúpil k riadnemu vykonaniu dokazovania súkromným znaleckým posudkom v zmysle § 208 ods. 2 a § 209 ods. 2 CSP, a to spôsobom zodpovedajúcim zákonným požiadavkám na vykonanie takeého dôkazu. Až po splnení týchto procesných povinností bude môcť súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodnúť, pričom svoje rozhodnutie je povinný odôvodniť v súlade s § 220 ods. 2 CSP, so zreteľom na povinnosť objasniť, z ktorých dôkazov vychádzal, ktoré dôkazy naopak nepovažoval za rozhodné a z akých dôvodov, ako aj vysvetliť, akým spôsobom vec právne posúdil.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 396 ods. 3 CSP súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v § 419 CSP.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 CSP.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) CSP.

V dovolaní podľa § 428 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).